

Perspective dunărene asupra președinției române a Consiliului Uniunii Europene

Adamescu Vlad

Danube Youth Alliance

Acum mai bine de 100 de ani, într-o Europă foarte diferită de cea pe care o cunoaștem astăzi, un român bănățean, pe nume Aurel C. Popovici, publica o carte în care propunea federalizarea monarhiei habsburgice și crearea „Statelor Unite ale Austriei”. Din 1867, Imperiul Habsburgic era cunoscut sub numele de Imperiul Austro-Ungar, de facto o confederație a celor două țări (Austria și Ungaria), care aveau parlamente și guverne separate, comune fiind doar câteva ministere și persoana Împăratului. După cum bine știm, celelalte popoare ale Imperiului, în special românii, sârbii și cehii nu beneficiau de drepturi egale. De planurile lui Popovici auzise chiar și principele Franz Ferdinand, moștenitorul tronului Austro-Ungar. Istoria a avut, însă, alte planuri pentru regiune (planuri mai bune), statele naționale având câștig de cauză în secolul 20.

Și totuși, ideile federaliste de la începutul secolului trecut au surprins o puternică nevoie de cooperare între statele bazinului Dunării, dincolo de diferendele istorice sau de antipatiile naționale. Uniunea Europeană ne oferă această șansă la cooperare. România, Bulgaria, Croația, Ungaria, Austria, Slovenia, Slovacia, Cehia, dar și țări care își doresc aderarea (mă voi referi aici la Republica Moldova și Serbia), au potențialul de a deveni un motor de prosperitate în construcția europeană. De locuitorii Republicii Moldova ne leagă o datorie morală, în afară de legăturile istorice și lingvistice. În 2019, avem șansa să sprijinim proiectele de infrastructură UE-Moldova, dar și programele destinate tinerilor din țara vecină. Sub conducerea României, Consiliul UE trebuie să investească în și să ofere mai multe oportunități educaționale pentru tinerii moldoveni, precum să și sprijine organizațiile non-guvernamentale care promovează valori europene. Același lucru se aplică și Serbiei care, de la mijlocul deceniului trecut, a redevenit un partener de încredere, care are întreaga susținere a României pentru aderarea la UE.

În următoarele 18 luni, trio-ul bulgar-austriac-român va avea un impact major în alcătuirea politicii europene, inclusiv a celei de tineret. Președinția română ar trebui să se axeze și pe promovarea programelor de tineret Erasmus+, Creative Europe, Serviciul European de Voluntariat și multe altele. O problemă mare, mai ales în țara noastră (în special în mediul rural) este lipsa de informații cu privire la aceste programe. Mulți elevi și tineri pur și simplu nu știu de existența lor, nu au suficiente informații. Trebuie să ne asigurăm că tinerii din toate Statele Membre au acces la astfel de programe, prin organizarea de workshopuri și conferințe, ținute mai ales în mediul rural. Asociația noastră va contribui la creșterea nivelului de conștientizare a acestora și va organiza astfel de conferințe.

Trebuie să readucem Europa în viețile europenilor. Întotdeauna, un mai mare impact asupra opiniei publice îl are aspectul negativ al oricărei situații. Directivele europene, legile votate la Bruxelles sunt tot mai des prezentate și la noi ca fiind intruziuni sau atacuri asupra suveranității naționale. Eșecurile pe plan intern sunt tot mai mult justificate prin aruncarea vinei asupra Uniunii Europene. Nu este doar un fenomen autohton, avem nenumărate exemple atât din vestul continentului (trebuie doar să menționăm întreaga mișcare Brexit), dar mai ales din est. Uniunea Europeană este, pur și simplu, cel

mai la îndemână țap ispășitor pentru o sumedenie de probleme. Tindem să nu dăm importanță extraordinarelor realizări UE și a instituțiilor și programelor europene. Asta trebuie să se schimbe, dacă ne dorim ca proiectul european să continue.

Vorbeam mai devreme despre readucerea Europei în viețile europenilor. Mulți asimilează această dorință cu necesitatea reformei UE. Nevoia de schimbare este bine recunoscută. Pentru a supraviețui, orice organism (fie el și politic), trebuie să fie flexibil și să se adapteze încercărilor la care este supus. Există, după cum bine știm, două curente de reformă a Uniunii Europene. Avem, pe de o parte, federaliștii, care consideră imperioasă formarea Statelor Unite ale Europei (chiar acum câteva zile l-am auzit pe Martin Schulz propunând chiar acest lucru). Pe de altă parte, euroscepticii doresc întoarcerea la statul-națiune complet independent și izolat. Între aceste extreme, avem celelalte soluții, evidențiate de Comisia Europeană și de Jean Claude Juncker.

Personal, și cred că mulți colegi de-ai mei și alți tineri din generația mea îmi împărtășesc opinia, știu pe ce drum trebuie să o apuce Uniunea Europeană. Dar nu acesta e neapărat scopul întâlnirii noastre de azi.

Înainte de a putea schimba orice la Uniunea Europeană, indiferent dacă vrem să ne îndreptăm spre federalizare sau spre slăbirea legăturilor interstatale, trebuie să înțelegem cum funcționează ea în prezent. Iar această înțelegere se obține doar prin educație. Iată ceea ce noi considerăm a fi un punct esențial al președinției române a Consiliului UE: politica educațională europeană care, pe lângă promovarea valorilor cu care suntem cu toții de acord (sau ar trebui să fim), să informeze publicul, elevi, tineri, bătrâni deopotrivă, despre funcționarea instituțiilor europene. „Cum este ales Parlamentul European?”, „Care este diferența dintre Consiliul de Miniștri al Uniunii Europene, Consiliul European și Comisia Europeană?” „Care sunt atribuțiile lor?”, „De ce există mai mulți „președinți” ai Uniunii Europene?”. Iată doar câteva întrebări al căror răspuns se găsește doar parțial (mă refer la cazul României) într-o singură lecție din programa de clasa a XI-a și în câteva ore opționale de curs. Noi, ca voluntari, vom continua să facem tot ce este posibil pentru a informa populația, în special din mediul rural, despre dezbaterile europene de actualitate și despre funcționarea instituțiilor europene.

În orice caz, președinția română a Consiliului UE este, cred, cel mai mare examen pe care țara noastră trebuie să îl dea, de la aderarea la Uniune. Nu pentru a demonstra altora că suntem capabili, pentru 6 luni, să dirijăm politica unei puteri mondiale cu 500 de milioane de locuitori, ci pentru a ne arăta nouă înșine că suntem un stat european, care își respectă cetățenii, libertatea, democrația, drepturile omului, dar și statul de drept. Deci, în alte cuvinte, că suntem un popor care crede în Europa și în idealurile ei.

Vă mulțumesc